

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

KATEDRA VÝTVARNÉ VÝCHOVY

Posudek oponenta magisterské práce

Jméno a příjmení studentky: **Petra Cvachová**

Název magisterské práce: **Výtvarný projev dětí mladšího školního věku**

Studijní obor: učitelství pro 1. st. ZŠ

Titul, jméno a příjmení oponenta práce: Mgr. Karel Řepa, Ph.D.

Pracoviště a pracovní zařazení: odb.as. KVV PF JU

Hodnocení bakalářské práce

Kritérium hodnocení (označte křížkem)	Stupeň hodnocení				
	stupeň	A	B	C	D
	číselné vyjádření	1	2	3	4
aktuálnost a náročnost práce	×				
formulace cílů a úroveň jejich naplnění	×				
vhodnost členění práce	×				
teoretická úroveň zpracování		×			
metodická úroveň zpracování	×				
reprezentativnost a rozsah použité literatury		×			
úroveň práce s literaturou	×				
dodržování bibliografických norem	×				
úroveň formálního zpracování (estetická, grafická a jazyková)		×			
vazba výsledků práce na její obsah	×				
vlastní postoje a hodnocení	×				
uplatnění práce v praxi / výuce	×				
kvalita výtvarně vyjadřovacích prostředků	-	-	-	-	
formální kvalita (technicko-řemeslné zpracování)	-	-	-	-	
tvůrčí přístup a kreativita	-	-	-	-	
Celkové hodnocení diplomové práce	×				

Stručné verbální hodnocení magisterské práce:

Diplomová práce Petry Cvachové se zabývá komparací výtvarného projevu dětí napříč třemi specifickými typy primárního vzdělávání. Cíle práce jsou v jejím úvodu jasně formulovány a celé téma je následně logicky strukturováno. V teoretické části je třeba vyzdvihnout především kvalitní komparativní práci s odbornou literaturou. V kapitole věnující se dětské kresbě oceňuji především uvedení kritických polemik (Matějček) a dalších zajímavých pohledů na dynamismus dětské tvořivosti (Montessori).

Od prvních odstavců je čtenáři zřejmé, že v práci převažuje, vzhledem k výzkumným cílům přirozená, tendence zkoumat dětský tvořivý projev převážně z hledisek psychologického diskurzu. V podkapitole 2.1, zabývající se využitím dětské kresby, tak autorka na problematiku aplikuje pouze psychodiagnostické cíle. S plným vědomím tohoto zaměření práce se domnívám, že by na tomto místě přesto nebylo od věci konfrontovat citované autory s myšlenkami dalších teoretiků a praktiků výtvarné výchovy, např. s Aloisem Toufářem, Jiřím Davidem, Evženem Linajem, Zdeňkem Hosmanem a dalšími. Aktuální diskurz výtvarné výchovy v textu, kromě citovaných RVP, zastupují pouze, ač velmi kvalitní, tak poněkud osamocené, texty Hany Babyrádové. Další obsahovou výtku bych měl k neadekvátně stručné podkapitole 2.3, která neobsahuje prakticky žádný textový komentář, integrující zde uvedenou tabulku do ostatního obsahu práce. Konceptně trochu odtrženě vyznívají také kapitoly věnující se mentální retardaci - i zde by si práce zasloužila náležitý komentář, směřující především k textu výzkumné části.

Problematické momenty vnímám dále v poněkud vágní práci s pojmy, označujícími určitou estetickou kategorizaci výtvarného projevu, např. „umělecké schopnosti dítěte“ (s. 22), významově nejasné konotace má rovněž sousloví „líbivé dílo“ (s. 41).

Jakkoliv je validita výzkumu, metodicky kvalitně rozpracovaného v praktické části práce, odvislá od počtu analyzovaných artefaktů, výsledky šetření jsou rozhodně zajímavé a potvrzující určité obecné pedagogické předpoklady. Ve výzkumné části oceňuji mj. samotné situační postřehy z praxe, jejich rozbor a k nim přidané vlastní komentáře (např. str. 41). Pro své argumenty by autorka jistě našla řadu opor právě u výše zmíněných osobností teorie VV.

Domnívám se, že výsledky této sympaticky angažované diplomové práce negradují ani tolik u potvrzení samotného ontogenetického rozdílu v kresebných projevech zkoumaných dětí, ale spíše u otázek tímto srovnáním implikovaných. Jednou z těch zásadních je, do jaké míry se na vývoji, resp. akceleraci, výtvarného projevu dětí podílí samotná osobnost výtvarného pedagoga.

Otázky k obhajobě:

V textu častěji zaznívá slovní spojení „dětská fantazie“. Dokázala by diplomantka zřetelněji rozvést rozdíl mezi imaginativní a fantazijní kvalitou dětského výtvarného vyjádření? Jaká z těchto dvou poloh obecně pojaté představivosti nese podle autorky větší podíl na přirozené introspekci a psychické integraci dítěte?

V jakém věku bychom podle autorky měli na ZŠ začít s objektivizací vnímavosti ve výtvarné výchově a jaké pozitivní dopady nalézáme u výtvarného studia skutečnosti?

Jak se na výzkumem zjištěných rozdílech může podílet samotná profesní příprava a osobnostní rysy výtvarných pedagogů příslušných typů škol?

Datum: 11. 5. 2013

Podpis oponenta magisterské práce:

Klasifikační stupnice

Stupně	Číselné vyjádření	Slovní vyjádření Definice
A	1	VÝBORNÝ
B	2	VELMI DOBRÝ
C	3	DOBRY
D	4	NEVYHOVĚL